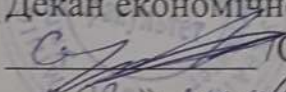

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів і банківської справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
 Сержанов В.В./
«02» червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Митна справа та оціночна діяльність
Статус дисципліни	обовязкова
Мова навчання	Українська

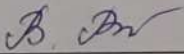
Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління і адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування** освітньої програми **Митна справа та оціночна діяльність**.

Розробник: Пітюлич М.М., професор, д.е.н., професор кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи

протокол № 11 від «20»травня 2021 р.

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи Варцаба В.І.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 6 від «01»червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма Навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 54	2-й	2-й
	Лекції:	
	20 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен	Індивідуальні роботи	
	30	30
Форма підсумкового контролю: усна/письмова (онлайн)	Самостійна робота:	
	54год.	108год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**» є здобуття студентами теоретичних та практичних знань з митного оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночної діяльності та у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та митної справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності

ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, в т.ч. з застосуванням методів, оцінки вартості бізнесу та управлінських інструментів зовнішньоекономічної та митної діяльності;

ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності .

ФК 6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК10. Здатність приймати виважені управлінські рішення та забезпечувати їх виконання в сфері управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами до вивчення дисципліни «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**» є наявність диплома ОС «Бакалавр» / ОКР «Спеціаліст» / ОС «Магістр», а також виконання умов вступу до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», які визначаються Правилами прийому та відповідають Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночній діяльності та управляти ними.	ПР08
Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночній діяльності	ПР09
Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, в т.ч. із застосуванням методів оцінки вартості бізнесу та управлінських інструментів зовнішньоекономічної та митної діяльності	ПР10
Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового та митного менеджменту для прийняття рішень	ПР11
Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночній діяльності та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних	ПР12

аспектів	
Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів	ПР13
Приймати виважені рішення в сфері управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю	ПР14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Знати види декларацій, які розрізняє Митний кодекс, перелічити документи, які надаються при проходженні процедури митного оформлення (окрім декларації) та порядок створення зон митного контролю.	ПР08
Вміти застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	ПР09
Використовувати спеціалізоване інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері митної діяльності, використовувати статистичні та аналітичні дані про надходження митних платежів до Державного бюджету України, показники діяльності ДМСУ.	ПР10
Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у митній справі.	ПР11
Обґрунтовувати складові митних платежів, які виступають митна експертиза, оцінка митної вартості та контроль за кодуванням товарів з метою забезпечення повноти та правильності стягнення платежів до бюджету.	ПР12
Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні з проблематики митної справи.	ПР13
Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	ПР14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тестування;
- обговорення дискусійних питань;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- розрахункові роботи;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Митне оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» здійснюється відповідно до графіка:

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- поточний контроль роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи;
- написання курсової роботи;
- контроль за виконання модульних завдань.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить **від 0 до 100 балів** і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється **від 0 до 100 балів**.

Поточне оцінювання під час аудиторних занять. Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється за допомогою експрес-опитування (**від 0 до 2 балів**), обговорення дискусійних питань (**від 0 до 5 балів**), виконання реферативної роботи студентів (**від 0 до 10 балів**).

Публікація наукової статті у фаховому виданні та виступ на науковій конференції оцінюються у **20 балів**.

Оцінювання самостійної роботи. Самостійна робота студентів являє собою письмову роботу з питань розглянутих на лекції. Оцінювання самостійних робіт студентів здійснюється відносно найкраще виконаної роботи в групі (**20 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмового тестового завдання, яка оцінюється у межах від **0 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Студент, який у результаті поточного оцінювання отримав більше 60 балів, має право не складати екзамен з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати екзамен.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за модулем отримав менше 60 балів зобов'язаний здавати екзамен з дисципліни. Відповідь студента під час екзамену оцінюється **від 0 до 100 балів**.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Змістовий модуль 1

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	50	100
15	15	20		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Змістовий модуль 2

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T4	T5	T6	50	100
20	15	15		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Експрес опитування	5	10	5	10
Обговорення дискусійних питань	2	10	2	10
Захист реферату, презентація результатів наукового дослідження	1	10	1	10
Самостійна робота	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи Упродовж семестру з дисципліни проводиться 2 модульні контрольні роботи (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. Розподіл балів за результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 50 балів – МКР. До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти. На виконання письмового компонента МКР відводиться до двох академічних годин. В МКР є 5 тестових завдань і 2 теоретичні питання. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 5 балів, за теоретичне питання – у 20 балів. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів. Студент, який не з'явився на МКР з поважної причини, може пройти його у визначений кафедрою термін

Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота – це індивідуальна робота, що підлягає окремому оцінюванню. Порядок написання та захисту курсових робіт:

- не пізніше, як за місяць до початку сесії деканатом факультету визначається офіційний час та місце проведення екзамену з курсових робіт;
- не пізніше, як за тиждень до дня захисту курсових робіт, студенти повинні представити свої роботи у завершеному вигляді на кафедрі для їх перевірки та попереднього оцінювання;
- захист курсової роботи проводиться у присутності наукового керівника, членів комісії та інших студентів;
- захист курсової роботи передбачає оголошення теми курсової роботи, виконавця та наукового керівника, безпосередню презентацію роботи студентом (до 10 хв.), відповіді на запитання членів комісії та присутніх студентів;

• після захисту комісія приймає спільне рішення щодо оцінки за індивідуальну роботу студента у вигляді курсової роботи.

Загальна оцінка виконання курсової роботи проводиться за 100-бальною шкалою. Кінцеве оцінювання курсової роботи проводить лектор, який читає дисципліну.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді екзамену в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці нижче. Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом.

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Мін. бал -Макс. бал
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	задовільно	64-73
E		60-63
FX	незадовільно	35-59
F		0-34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ №1

Змістовий модуль 1

Тема 1. Митне регулювання ЗЕД як навчальна дисципліна. Митна політика та митна справа

1. Принципи оподаткування та митного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності
2. Державна митна справа
3. Органи ДФС.
4. Взаємовідносини органів ДФС з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності

Тема 2. Механізм функціонування тарифної системи країни

1. Економічна природа митного тарифу, його класифікація та функціональні завдання.
2. Ввізне мито – податок на зовнішню торгівлю.
3. Специфіка використання експортного мита при регулюванні національного ринку
4. Особливості нарахування митного тарифу в залежності від виду мита.
5. Застосування особливих видів мита як обмежувальних заходів.

Тема 3. Митна вартість товару

1. Митна вартість товарів та методи її визначення
2. Документи для підтвердження митної вартості товарів

3. Метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції)

4. Методи визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів та подібних (аналогічних) товарів.

5. Методи визначення митної вартості на основі віднімання вартості, основі додавання вартості (обчислена вартість), резервний метод.

МОДУЛЬ №2

Змістовий модуль 2

Тема 4. Митні режими

1. Види митних режимів.
2. Митний режим імпорту (випуску для вільного обігу).
3. Реімпорт.
4. Експорт.
5. Реекспорт.
6. Транзит.
7. Тимчасове ввезення.
8. Тимчасове вивезення.
9. Митний склад.
10. Вільна митна зона
11. Безмитна торгівля
12. Переробка на митній території.
13. Переробка за межами митної території.
14. Знищення або руйнування.
15. Відмова на користь держави

Тема 5. Сутність, принципи та методи управління зовнішньоекономічною діяльністю

1. Сутність управління зовнішньоекономічною діяльністю.
2. Методи та види управління зовнішньоекономічною діяльністю.
3. Головні світові організації, які регулюють та контролюють зовнішньо- економічну діяльність.
4. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємствах.

Тема 6. Тарифні і нетарифні методи регулювання ЗЕД»

1. митні податки як засіб тарифного регулювання ЗЕД
2. Митні збори
3. Загальна х-ка нетарифних методів регулювання
4. Квотування і ліцензування
5. Інші види нетарифних інструментів регулювання ЗЕД(антидемпінгові заходи, експортне субсидування, добровільне обмеження експорту, ембарго і інше)

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с,п	інд. р.	с/р		л	с,п	інд. р.	с/р
Змістовий Модуль №1										
Тема 1. Митне регулювання ЗЕД як навчальна	20	3	2	-	9	20	1	1	-	18

дисципліна. Митна політика та митна справа										
Тема 2. Механізм функціонування тарифної системи країни	20	4	3	-	9	20	1	0,5	-	18
Тема 3. Митна вартість товару	20	3	3	-	8	20	2	0,5	-	18
Разом за змістовим модулем 1	60	10	8	0	26	60	4	2	-	54
Змістовий модуль №2										
Тема 4. Митні режими	20	3	2	-	9	20	1	1	-	18
Тема 5. Сутність, принципи та методи управління зовнішньоекономічною діяльністю	20	4	3	-	9	20	1,	1	-	18
Тема 6. Тарифні і нетарифні методи регулювання ЗЕД»	20	3	3		8	20	2			18
Разом за змістовим модулем 2	60	10	8	-	26	60	4	2	-	54
Разом годин	120	20	16	-	54	120	8	4	-	108

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Митне регулювання ЗЕД як навчальна дисципліна. Митна політика та митна справа	3	1
2	Тема 2. Механізм функціонування тарифної системи країни	2	1
3	Тема 3. Митна вартість товару	3	1
4	Тема 4. Митні режими	3	-
5	Тема 5. Сутність, принципи та методи управління зовнішньоекономічною діяльністю	3	-
6	Тема 6. Тарифні і нетарифні методи регулювання ЗЕД»	2	1
Разом		16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Принципи оподаткування та митного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності	9	18
2	Специфіка використання експортного мита при регулюванні національного ринку	9	18
3	Митна вартість товарів та методи її визначення	9	18
4	Види митних режимів	9	18
5	Методи та види управління зовнішньоекономічною діяльністю	9	18
6	Митні податки як засіб тарифного регулювання ЗЕД	9	18
Разом		54	108

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «**Менеджмент митної та зовнішньоекономічної діяльності**»:

- Комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням, з пакетом програмних засобів офісного призначення, з пакетом програм для статистичної обробки інформації (EXCEL, та інші) та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
- Комплект мультимедійного обладнання.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Рум'янцев А. П. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посібник / А. П. Рум'янцев, Н. С. Рум'янцева. – Київ : ЦУЛ, 2014. – 377 с. – ISBN 966- 8253-65-5. 7. Єременко О. Що треба знати про концесію / О. Єременко, А. Тимченко // Бухгалтерія. – 2011, 2 серпня. – № 31 (446).

10. Шталь Т.В. Митні платежі України та вплив на них членства у Світовій організації торгівлі. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. Вип. 1. Т. 2. С. 192–196

11. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. За ред. Мацелик Т.О., Суббот А.І., Вишновецького В.М., Корнєєва Ю.В., Мацелик М.О., Малярчук Н.В., 2015

2. Загородній А. Г. Зовнішньоекономічна діяльність: термінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Київ : Кондор, 2017. – 168 с.

3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посібник / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Сіваченка І. Ю. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : ЦУЛ, 2016. – 792 с. – ISBN 966-364-221-1.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посібник / за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Сіваченка І. Ю. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : ЦУЛ, 2016. – 792 с. – ISBN 966-364-221-1

5. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.

6. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с.

7. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.

8. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник Л. : Новий Світ, 2016. 352 с.

9. Гребельник О.П. Митна справа: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 472 с.